

Vliegende start Pilot Maatschappelijk Debat

Geert Pinxterhuis en
Doriet Willemen

Zoals bekend, heeft de Algemene Leden Vergadering (ALV) ingestemd met een pilot om te onderzoeken hoe de KNPV en haar leden een meer prominente rol kunnen spelen in het maatschappelijk debat over plantenziekten en gewasbescherming. Er is voor de komende twee jaar budget vrijgemaakt hiervoor. De afgelopen maanden hebben de leden van de werkgroep Gewasbescherming en Maatschappelijk Debat (GMD) voortvarend de nodige zaken in gang gezet.

Regiegroep

Bij het hele proces van de pilot zijn verschillende personen en groepen betrokken. Om te beginnen natuurlijk de werkgroep GMD zelf, die enkele jaren geleden opgericht werd en in de afgelopen periode de basis legde voor de huidige pilot. De werkgroep, bestaande uit zes personen (zie colofon van dit blad), zal zichzelf vanaf nu "regiegroep" noemen aangezien dit beter haar nieuwe positie en rol binnen de pilot weergeeft. Veel activiteiten in dit omvangrijke project zal de regiegroep namelijk niet meer zelf kunnen uitvoeren, maar zullen (deels) worden uitbesteed. Daarnaast zal de regiegroep veel verenigingsleden nodig hebben om de pilot tot een succes te maken. Het zijn tenslotte de leden die de kennis bezitten, goed zicht hebben op de ontwikkelingen in het vakgebied én bijdragen aan de functie van de vereniging: het bevorderen van samenwerking en uitwisseling van kennis binnen de vereniging en daarbuiten. De nadruk zal voor de regiegroep dus komen te liggen op afstemming tussen alle betrokkenen.

Pilotgroep

Een van de eerste zaken die de regiegroep heeft opgepakt, is het opzetten van een pilotgroep. Op de ALV is afgesproken dat KNPV-leden actief kunnen meedenken zodat in samenspraak met de leden duidelijk wordt welke mogelijkheden er voor de KNPV zijn om een actieve rol te spelen in het maatschappelijk debat. Het is de bedoeling dat de pilotgroep als klankbord fungeert en dat de deelnemers meedenken over en meewerken aan de mogelijke aanpak en de praktische invulling. Een veertigtal leden, afkomstig uit diverse geledingen, heeft zich hier al voor aangemeld. Op 10 oktober vond een eerste bijeenkomst van de pilotgroep plaats. Een van de onderwerpen die deze avond besproken werden, was de keuze van een breed

Geert Pinxterhuis is aangesteld om de KNPV te ondersteunen bij de pilot Maatschappelijk Debat.

gedragen thema dat geschikt is om als KNPV over mee te praten in het openbare debat. Op de volgende pagina is een kort verslag van de bijeenkomst van de pilotgroep te lezen. Leden blijven welkom om zich aan te melden voor deze groep.

Professionele ondersteuning

Om de regiegroep – en dus de KNPV – professioneel te ondersteunen bij de pilot is per 1 september Geert Pinxterhuis aangesteld als tijdelijke kracht. Hij helpt mee om een strategie uit te stippelen en de pilot vorm te geven. Geert heeft ervaring als persvoorlichter bij LTO Nederland en het Productschap Tuinbouw, als beleidsmedewerker Gewasbescherming glastuinbouw bij LTO Nederland en hij is momenteel projectleider Actieplan Plantgezondheid bij de BO Akkerbouw. Als zelfstandig adviseur is zijn devies: "actief optreden en initiatief nemen om zelf regie te houden". Zijn kennis, inzicht in journalistieke processen en zijn netwerk van opiniemakers kunnen de KNPV zeker in het begin van de pilot goed van pas komen. Hij zal nauw samenwerken met de redactie van Gewasbescherming en levert regelmatig input voor nieuwsbrieven over de pilot om de KNPV-leden bij het proces te betrekken en op de hoogte te houden.

Kennisbron

De regiegroep heeft in samenspraak met Geert Pinxterhuis een stappenplan opgezet. De eerste fase omvat de profilering. Hoe wil de KNPV zich naar buiten toe profileren? Als vereniging, als kennisbron, als opiniemaker? De KNPV als betrouwbare, neutrale kennisbron lijkt hiervoor een goede keus. Na een geslaagde eerste fase, zal er doorgegaan worden met de volgende fase, te weten: positie kiezen binnen het debat. Pas daarna komt de derde fase aan de orde, namelijk zich actief in het debat mengen.

Najaarsbijeenkomst

Het is de bedoeling om de najaarsbijeenkomst op 22 november a.s. mede te benutten om plantenziekten en de KNPV te profileren. Het onderwerp 'Plantenziekten in de tuin' leent zich hier uitstekend voor. Het biedt de KNPV de mogelijkheid om plantenziekten op een neutrale manier onder de aandacht te brengen. Ter voorbereiding op de najaarsbijeenkomst is een enquête gehouden onder de leden om te inventariseren hoe het gesteld is met plantenziekten en -plagen in de Nederlandse tuinen. De uitkomsten van deze enquête zijn gebruikt om het programma van de bijeenkomst nader in te vullen. De uitkomst van de bijeenkomst gaat juist weer richting geven aan de tweede en derde fase van het stappenplan.

Nuance met lef op eerste bijeenkomst pilotgroep

De regiegroep GMD mocht 10 oktober op de eerste bijeenkomst van de pilotgroep maar liefst 24 enthousiaste, betrokken en kritische KNPV-leden welkom heten. Zij gaan deze middag als denktank samen aan de slag. In een gezamenlijke dialoog worden meningen gepeild, valkullen besproken en concrete ideeën aangedragen. De regiegroep gaat nu alle verzamelde informatie uitwerken tot een plan van aanpak voor komend jaar.

Ook deze keer leidt René Schepers, de externe procesbegeleider, de hele bijeenkomst op een ontspannen manier in goede banen. Hij herinnert nog even aan het waarom van de pilot: door kennis te leveren willen we als KNPV inhoudelijk bijdragen aan het maatschappelijk debat, zonder een standpunt in te nemen, en dat alles is uiteindelijk mede in het voordeel van de leden.

De naam

Vertrekpunt wordt dus het leveren van kennis. Prima, maar hoe gaan we dat concreet aanpakken? En hoe omschrijven we eigenlijk ons kennisdomein? Om maar even met dit laatste te beginnen; de deelnemers krijgen de keus uit vier termen waarmee je het kennisdomein van de KNPV zou kunnen omschrijven: 1. plantgezondheid, 2. plantenziekten, 3. gewasbescherming en 4. nader in te vullen, bijvoorbeeld voedselzekerheid.

Iedere term heeft zo zijn voor- en nadelen. Plantgezondheid is een brede, veelomvattende term en heeft naar het grote publiek toe wellicht een positieve uitstraling, maar de term kan ook verwarrend zijn. Bovendien is plantgezondheid een doel, niet het uitgangspunt. De basis is toch de zieke plant. Plantenziekten is wat ons bindt, het is ook niet voor niets dat de term terugkomt in de naam van de vereniging. Maar ook aan deze term kleven nadelen: het is niet direct duidelijk of onkruiden en insecten hier ook onder vallen. Dit probleem omzeil je met de term gewasbescherming, maar hierbij wordt waarschijnlijk al snel een associatie gemaakt met middelen. Bovendien omvat ons domein alle planten en niet alleen teeltgewassen. Het blijkt nog lastig om zelf een geschikter alternatief te bedenken.

Nadat aanvankelijk 'plantgezondheid' de favoriet is, verschuiven na verloop van tijd de meningen deels door het nadenken en praten over doel (term 1), kennis (term 2) en kunde (term 3) en over proactieve en reactieve termen. Schepers geeft aan dat het met de naam 'plantenziekten' waarschijnlijk gemakkelijker is om mee te liften op bestaande media aandacht. Maar als KNPV wil je uiteindelijk wel bij plantgezondheid eindigen: je moet met al je kennis tenslotte ook iets te melden hebben over mogelijke oplossingen – daar is het publiek naar op zoek – en je wilt het grote verhaal eromheen vertellen. Tegelijkertijd wil je ook de diversiteit van ons vakgebied én de vereniging laten zien.

Concreet maken

Vervolgens gaan de leden in groepjes potentiële activiteiten bedenken (bijvoorbeeld een artikel schrijven of tweets versturen), doelgroepen invullen (bijv. opiniemakers en vakbladredacteurs), de organisatie opzetten (bijv. een woordvoerder aanwijzen, die 'leunt' op een netwerk van experts) en de kaders van de inhoud van de boodschap bepalen (neutraal en verifieerbaar). En natuurlijk is ook de stijl van belang; deskundig, maar toegankelijk zou kunnen. Regelmatig komt aan de orde dat bij dit alles nuance heel belangrijk is: alle kanten van een onderwerp zouden belicht moeten worden zonder een uitgesproken mening te geven. Maar, zo klinkt het, we moeten wel lef tonen en iets durven zeggen. Uiteindelijk levert het brainstormen een hele reeks aan concrete plannen op.

Een geschikt thema

Tot slot buigt de pilotgroep zich nog over thema's waaraan de KNPV mogelijk zou kunnen bijdragen in een maatschappelijk debat. Bij voorkeur een aansprekend onderwerp, niet controversieel, maar wel iets waar de samenleving mee worstelt en waar de KNPV kennis over kan leveren. Een greep uit de ideeën: Japanse duizendknoop, verzilting, boomziekten in het openbaar groen en het Jaar van de Plantgezondheid (2020).

Vervolg

De regiegroep gaat nu samen met Geert Pinxterhuis aan de slag om alle feedback die ze van de pilotgroep gekregen heeft, om te zetten in een concreet plan van aanpak. Dit zal begin volgend jaar voorgelegd worden aan de leden van de pilotgroep.

